

Näkymätön käsi avaa oven. Sulkee oven. Lattia narahtaa, kuuluu askeleita. Raskasta hengitystä. Muminaa. Huoneeseen tulvahtaa vanhan viinan haju. Näkymättömiä olentoja, silti olemassa.

Keitä nämä suomenlinnaisten kohtaamat kutsumattomat vieraat ovat?

Tarinaa kuljettaa näkijä, Anni, jonka kanssa pääsen aikamatkalle. Hänellä on poikkeuksellinen kyky nähdä mennyt maailma ympärillään. Aika liikkuu limittäin ja lomittain. Näkijä kutsuu henget paikalle ja seuraamme liittyy tyhjää kansaa ja vierelläkulkijoita.

Löydän tiedot Helsingin viimeisestä mestatusta, piika Lena Nystedtistä. Myös piika Sara Lindström astelee taivastielle mestauslavan kautta. Samoin teurastaja Adolf Adler. He kaikki asuivat kerran Viaporissa. Heistä ja kaikista muista jäi linnoitukseen jotakin. Tyhjän kansan olemassaoloa ei voi todistaa eikä kieltäkään. Todellisuuksia on monia. Näkijän avulla avautuu uusi ulottuvuus, joka on päätyntä myös lukijan koettavaksi. Kenties kukaan meistä ei lähde pois.

5
ovi aukeaa
kolahtaan
raskaat askeleet
tulvat sängyn viereen

Suomenlinnaisten perheen makuuhuoneessa on ahdistava, "tiheä" tunne. Joskus yöllä makuuhuoneen ovi aukeaa kolahtaan ja raskaat askeleet tulvat sängyn viereen. Kun perheen tytär oli jälleen kertonut tästä näkymättömästä vierasta, oli astiankuvauksiaan riittävä roikunut tiskiharja lennähtänyt vastapäiseen seinään.

- Kuka tai mikä tällainen voisi aiheuttaa?
- Anni mietti tovin, kunnes vastasi: "Kuulostaan maanläheistä vainajasielulta."
- Mikä kumma se sellainen on?
- Henkilö, tässä tapauksessa todennäköisesti mies, koska hänellä on raskaat askeleet, on kuollut tavalla tai toisella siinä asunnossa. Joko tappanut itsensä tai on rikoksen uhri. Hänellä on kerrottavaa perheelle ja siksi käyttäytyy tuolla tavalla. Asiat ovat jääneet kesken, itsensä hirttaaneet voivat näyttäytyä jopa hirttonuora kaulan ympärillä.
- Tai vellelleni naru! Pitäi hirtittäytyä usein vellelleni naruun. Tiskiharjan lennettyä seinään, oli perheen kissa käyttäytynyt oudosti, moukunut kummallisuudella ainella ja santaili ympäriinsä.

6
mutunkaiset ja
syntymättömät
lapset
kummittelevat
kodeissa

Rohkenen pyytää Annin vierailulle, vaikka pelkäänkin keitä kaikkia hän kodissaan näkisi.

- Tuolla olohuoneessa on lapsihenkki, ehkä meneh-

Kaupunginviskaali aloittaa kuulustelut. Sara murtuu ja myöntää surmanensa ensimmäisenä syntyneen poikalapsen heti syntymän jälkeen. Sitä vielä vaimuuden vuoksi salkkarahan tuloksi kaulan ympärille, ettei lapsi virkoi. Seuraviksi syntyivät tyttö kuoli heti syntymän jälkeen. Lapsien lisäksi Sara nimeää renki Carl Wendeluksen, jonka kanssa hän lankesi salavuoteeseen Viaporin biljardisissa kuvan vuoden temmikuussa.

Sara saa Carlilta tyrmään lyhyen viestin, jossa hän pyytää saada takaisin antamansa kihlasormuksen. Sara lupaa palauttaa sormuksen, mikäli mies tulisi hakemaan sen häneltä vankihuoneesta.

7
"Miksi Carl, miksi...?"

Kolmen hopealusikan tähden

Tuomas Pertunpoka hievelle oukalolla piilokirjeen terästä. Nostaa varmuuden vuoksi sen silmiensä tasolle ja tarkistaa valoa vasten. Kunnossa on! Teräslauaa ja välkehtii koleassa kevätpäivän auringossa. Ei kirves ole viime vuosina päässyt liiasta käytöstä työmaahan, toisenaikaisesti on vain rauhoittava vaikutus ennen vastaavaa työtehtävää. Tähän piilokirves jakaa oikeutta, auttaa ylläpitämään järjestystä, jotta jumalaiset saavat nukkua yönsä levollisesti.

Pertunpoka asettelee punaisen viitan hartailleen ja kiinnittää soljen. Vielä ammatin tunnus, raskas mielisiä kuppeja ja hän on valmis. Pertunpoka kantaa viittansa viipeydellä. Hän on valitton virkamies, jonka tehtävät vaativat luonteellisuutta, pelottomuutta ja rakkautta. Siihen ei moni kykenisi.

Ammatilla on myös monia varjopuolia. Ihmiset pitä-

Kohtalokas suhde

Tupakkakauppias Anders Byströmin piika, naimaton Sara Caisa Lindström synnytti aialaassa kaksoset syyskuussa 1780 Viaporissa. Ennenmäisenä syntyneen pojan Sara tappoi lyömällä päätä kiviseinään, tyttö kuoli heti syntymän jälkeen. Ruu- mit hän piilotti lukittuun kirja- tuun.

Oikeudessa lapsten isä renki Carl Wendelius ei kieltänyt isyyttään, mutta anoi vapautusta salavuoteus- sakolta, koska hän "vain makasi Saran avioliittolupauksella". Yhdessä Saran äidin Rebecca Hallströmin kanssa hän anoi Saralle armoa Ru- ninkaalta, mutta anomus hyljättiin.

23-vuotias Sara Caisa Lindström teloitettiin Helsingissä 21. maaliskuuta 1791.

Biljardisali toimi Susisaren linnanpihan tuntumassa sijainneessa Kenraalitalossa. Rakennus vauri- oitui pahoin Krimin sodan pommi- tuksissa ja purettiin 1850-luvun lopulla.

Pertunpoka on myös kristitty ja kunnallinen kansalainen. Istuu säädyllisesti perheensä kanssa omalla rinnytyllä penkissä kirkossa, keskustelee työssä raskuudesta äänneilteillä pappi kanssa sekä käy Herran pyhästä entoilisella.

Hänen erityiselle kirvesmiestaidoilleen ei tosin ole enää kovin paljon kysyntää. Mikäli työtehtäviä ei tule lisää, käy leipää kapeaksi. Jäljelle jää vain etäntien lah- taamista ja riisiliisten ruumien hautaamista. Niistä ei makseta hyvää.

Pertunpoka muilaisee pahaksuen takanaan möy- vällä joutoväkeä. Toivomat eivät sikistä, että tämä ei ole mikään huviloisuus. Jotkut silmailevat miestä peiko- kaana. Kunnioittavastikin. Pulot kiertävät. Vainarypöpy maistuisi hänellekin, mutta sen aika on myöhemmin.

"Toivon kuolemaa, loppua elämästäni, jota olen niin monilla rikoksilla tahraanut"

...nin lapsuudesta. Eivätkö näyt

van normaalial Selvanäkemi- ta näkijä oikini! Minun kyky- ärsin vaatimattomat. Kun ou- luita normaalial.

...n?

...nmaan reunassa. Me lapset in valtakunnassa, rukouksen karuttin hautausmaalle yöllä suurin huoli oli, että putoi- aan. Ei hautoja silloin petetty laitetiin kuopan päälle. Sen a pimeässä.

...ekin tehty! Isosisko opetti ta- paa. Ensimmäiset sanat, jotka leppä.

...si! Minä kammoksin lapsi- pitehaa eukkoja, joka ravotvi pi- hä. Hänen kielikkänsä väärän esimeime naisen kaulkaa met- tittiin trulluja ja naisen epäil- lökkaamassa lehmänkorvissa

...ta väike Annin matkaan? Nä-

...cholera menet- venäläisten sotilaiden mukana Viaporin."

